

FISA DISCIPLINEI

1. Datele programului de studiu

1.1 Institutia de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj
1.2 Facultatea	Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică Pastorală
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Specializarea / calificarea	Teologie

2. Datele disciplinei

2.1 Denumirea disciplinei	Teodicea						
2.2 Titularul activităților de curs	Dr. András István						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. András István						
2.4 Anul de studii	1	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	examen	2.7 Regimul disciplinei	obligatorie – fundamentală

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	6	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	84	din care: 3.5 curs	56	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					35
Tutoriat					7
Examinări					4
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual					91
3.8 Total ore pe semestru					175
3.9 Numărul de credite					7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu există
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> nu există

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de curs dotată cu tablă, computer, videoproiector cărți de specialitate, dicționare de filosofie, tablouri
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu tablă, computer, videoproiector, bibliotecă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Teodiceea este cea mai importantă parte a filosofiei noastre. • Scopul este demonstrarea existenței și atributelor lui Dumnezeu cu ajutorul argumentelor ale rațiunii omului • Clarificarea noțiunilor legate de etică. • construire un răspuns la întrebarea: ce este bun și ce este rău în viața morală sau etică a omului? Când este morală o faptă a omului și când este imorală, când are valoare ceea ce facem și când nu are valoare? Care sunt normele moralității? • rolul eticeii in cultura modernă și postmodernă
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • abilitatea gândirii analitice și critice necesare dialogului interreligios • îndeplinirea sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor filozofice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Dobândirea gândiri logice despre o ființă supranaturală care poate să fie si Dumnezeu creștin • Dobândirea gândiri logice despre om, despre etică si despre cultura umană in care omul se dezvoltă
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea formării gândiri despre Dumnezeu • Cunoașterea influențelor care au format gândirea despre credință • Cunoașterea teoriilor care nu coincid cu teoria creștină • Cunoașterea indeilor marilor filozofi cei care au contribuit la formare conceptului supranatural • Cunoașterea formării și trăsăturilor fundamentale ale omului • Cunoașterea fazele dezvoltării eticii • Cunoașterea importanța eticii in cultura după Cristos

8. Conținutul disciplinei

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Noțiunea de teodicee. Definiția etimologică și reală. Ideea de Dumnezeu. Diferite concepții despre cunoașterea lui Dumnezeu. Principiul cauzalității metafizicii. Demonstrarea apriori și aposteriori. Argumentul ontologic.	curs	Jäger: 1-5; Jäger: -lb.rom.: 2-8; Turay: 5-13, Weissmahr: 7-22; Davies: 9-43; Schmidt: 15-37. Jäger: 5-8; Jäger – lb.rom.: 8-10; Turay: 17-31; Weissmahr: 23-44; Davies: 69-88; Schmidt: 106-144; Vries: 215-225.
2. Argumentele Sf. Toma de Aquino.	curs	Jäger: 9-11; Jäger: - lb.rom: 10-13; Turay: 32-56; Tamás: 112-117; Davies: 99-109; Schmidt: 46-54. Jäger: 11-13; Jäger: -lb.rom.: 13-16; Turay: 57-100; Tamás: 117-122; Weissmahr: 70-89; Vries: 235-237; Schmidt: 57-76, 145-160.

3. Argumente transcendentale – filosofice: M. Blondel, J. Maréchal, K. Jaspers, Karl Rahner, Edith Stein. Argumentul teleologic. Miracolele și vaticiniile.	curs	Jäger: 13-18; Jäger: -lb.rom.: 17-19; Turay: 101-118; Weissmahr: 45-55; Coreth: 250-256; Schmidt: 79-105, 200-204. Jäger: 18-23; Jäger: -lb.rom.: 15-20; Davies: 110-138, 218-242; Schmidt: 167-186; Vries: 229-233.
4. Argumente morale. Kant. Legea naturală. Conștiința.	curs	Jäger: 24-28; Jäger: -lb.rom.: 20-30; Turay: 119-132; Weissmahr: 56-69, 109-128; Vries: 211-215; Schmidt: 187-212.
5. Credința în Dumnezeu și știința. Cressy Morrison.	curs	Jäger: 29-38; Jäger: -lb.rom.: 30-34; Weissmahr – deutsch: 72-93; Ricken: 77-102.
6. Esența și atributele lui Dumnezeu. Infinitatea.	curs	Jäger: 39-43; Jäger: -lb.rom.: 35-40; Turay: 133-155; Tamás: 122-131; Weissmahr: 129-155; Vries: 237-243; Coreth: 281-286.
7. Simplicitas, immutabilitas, aeternitas, immensitas, ubiquitas. Dumnezeu este unul. Dumnezeu este o persoană.	curs	Jäger: 44-50; Jäger: -lb.rom.: 41-45; Turay: 156-172; Davies: 162-188; Vries: 244-249. Jäger: 50-56; Jäger: -lb.rom.: 46-53; Turay: 185-192; Davies: 189-200; Schmidt: 213-238.
8. Creația. Conservarea lumii.	curs	Jäger: 57-61; Jäger: -lb.rom.: 54-58; Turay: 173-178; Weissmahr: 156-176; Vries: 249-262; Schmidt: 247-257. Jäger: 62-65; Jäger: -lb.rom.: 59-64; Turay: 179-184, 194-198; Weissmahr – dt.: 138-148.
9. Problema răului	curs	Jäger: 64-67; Jäger: -lb.rom.: 65-69; Turay: 193-194; Weissmahr: 177-184; Davies: 44-68; Schmidt: 259-275; Weissmahr – deutsch: 149-158.
10. Introducere în etică. Diferite denumiri. Scopul eticii. Tipuri de etică. Etica personală. Actul etic. Persoana, subiectul actului etic. Obiectul și intenția. Moralitatea și legalitatea. Normele eticii. Conștiința. Legea naturală.	curs	Jäger: 1-5; Jäger: -lb.rom. 1-3; Turay: 235-249; Böckle: 13-26; Ricken: 13-38; Häring: 33-75. Jäger: 6-8; Jäger: -lb.rom.: 4-10; Böckle: 48-92; Ricken: 39-90; Häring: 237-258. Jäger: 9-13; Jäger: -lb.rom.: 11-13; Ricken: 91-127; Häring: 100-122, 243-258. Jäger:

		13-15; Jäger: -lb.rom.: 13-18; Szabó: 154-180; Böckle: 235-260; Ricken: 260-270; Häring: 178-230, 269-283.
11. Legi în societate. Cele zece porunci. Dumnezeu, valoarea supremă. Valorile. Valoarea are legătură cu obiectul actului.	curs	Jäger: 15-18; Jäger: -lb.rom.: 29-33; Turay: 249-260; Böckle: 197-218; Häring: 284-323. Jäger: 20-23; Ricken: 243-259; Häring: 324-347.
12. Ocrotirea vieții. Suicidul. Agresorul. Adevărul și minciuna.	curs	Jäger 39-44; Jäger: -lb.rom.: 35-39; Häring III: 214-266; Vries: 311-314. Jäger: 44-47; Jäger: -lb.rom. 40-42; Häring: 521-556; Vries: 314-337.
13. Societatea. Familia și căsătoria. Războiul și pacea. Conciliul Vatican II. Statul. Formele de stat.	curs	Jäger: 48-53; Jäger: -lb.rom.: 42-46; Szabó: 198-207; Höffner: 81-112; Häring III: 107-138; Vries: 338-345. Jäger: 57-59; Jäger: -lb.rom.: 48-50; Szabó: 224-225; Höffner: 221-231; Häring: 139-179. Jäger: 59-61; Jäger: -lb.rom.: 50-54; Häring III: 494-520; Rahner: 689-707; Vries: 345-351; Höffner: 232-249.
14. Personalismul.	curs	Jäger: 30-36; Turay: 261-271; Szabó: 12-48.
Bibliografie JÄGER, P.: Isten a legnagyobb titok. Teodicea, Gyulafehérvár 2005. JÄGER, P.: Dumnezeu cel mai mare mister. Teodicee, Alba Iulia 2006. SCHMIDT, J.: Philosophische Theologie, Stuttgart 2003. THOMAS de Aquino: Summa Theologiae, pars I., Taurini 1922. TURAY A.: Istent kereső filozófusok, Budapest 1990. WEISSMAHR, B.: Filozófiai istentan, Budapest – München – Bécs 1996. WEISSMAHR, B.: Isten léte és mivolta, Róma 1980. FINANCE, J. de: Ethica generalis, Roma 1965. • HÄRING, B.: Das Gesetz Christi, I-III, Roma 1963. • JÄGER, P.: Etika. Kurzus, Gyulafehérvár 2005. • JÄGER, P.: Curs de Etică, Alba Iulia 2005. • RICKEN, F.: Allgemeine Ethik, Stuttgart 2003. • TURAY A., NYÍRI T., BOLBERITZ P.: A filozófia, Budapest 1981.		
8.2 Seminar	Metode de predare/învățare	Observații
1. Miturile grecești despre supranatural (zeii in lumea greacă)	prezentare teme de către studenți, discuții	Eliade,
2. Miturile (in afară de cei grecești) despre supranatural	prezentare teme de către studenți, discuții	ELIADE, M., <i>God, Goddesses, and Mythos</i>

		<i>of creation: a thematic source book of the history of religion</i> , New York 1974.
3. Existența lui Dumnezeu	prezentare temei de către studenți, discuții	FABRO, Cornelio, <i>Le prove dell'esistenza di Dio</i> , Brescia 1990
4. Antropomorfism în credință	prezentare temei de către studenți, discuții	BOLBERITZ Pál, <i>A keresztény bölcsélet alapjai</i> , Jel Kiadó, Budapest 2002.
5. Libertate sau dependență divină	prezentare temei de către studenți, discuții	WEISSMAHR, B., <i>Az emberi lét értelme</i> , Akadémiai Kiadó, Budapest 2012
6. Argumentele lui Anselm d Aosta	prezentare temei de către studenți, discuții	CANTERBURYI SZENT ANZELM, <i>Filozófiai és teológiai művek I.</i> , szerk. Dér K., Osiris 2001
7. Argumentele lui Toma d Aquino	prezentare temei de către studenți, discuții	AQUINÓI SZT. TAMÁS – <i>Summa Theologiae</i> , I., Budapest 1994.
8. Dumnezeu are nevoie de om?	prezentare temei de către studenți, discuții	ROVIGHI, Sofia Vanni, <i>La filosofia e il problema di Dio</i> , Milano 1986.
9. Demiurgul lui Platon	prezentare temei de către studenți, discuții	<i>Platon</i>
10. Influența neoplatonismului asupra creștinismului	prezentare temei de către studenți, discuții	WHITTAKER,
11. Ateismul	prezentare temei de către studenți, discuții	MCGRATH, Alister, <i>Az ateizmus alkonya</i> , Szent István Társulat, Budapest 2008.
12. Dumnezeu și consumismul	prezentare temei de către studenți, discuții	postmodern, Baumann,
13. De unde provine răul?	prezentare temei de către studenți, discuții	Platon, Aristotel, creștinismul,
14. Teodiceea în postmodern.	prezentare temei de către studenți, discuții	Nietzsche, Heidegger, Vattimo,
Bibliografie		
AQUINÓI SZT. TAMÁS – <i>Summa Theologiae</i> , I., Budapest 1994. ARISZTOTELESZ, <i>Eudemoszi etika, Nagy etika</i> , Budapest 1975. BOLBERITZ Pál, <i>A keresztény bölcsélet alapjai</i> , Jel Kiadó, Budapest 2002. BOLBERITZ Pál, <i>Hit és ész</i> , Magyar Kolping Szövetség, Budapest 1997. BOLBERITZ Pál, <i>Isten, ember, vallás</i> , Ecclesia, Budapest 1984. CANTERBURYI SZENT ANZELM, <i>Filozófiai és teológiai művek I.</i> , szerk. Dér K., Osiris 2001. CORETH Emerich, <i>Isten a filozófiai gondolkodásban</i> , Kairosz,		

Budapest 2004.

COYNE, GEORGE SJ, *Az esélyteremtő Isten*, in *Mérleg* 2005/3, 311-316.

DE CHARDIN, TEILHARD SJ – *Út az ómega felé*, Budapest 1980. (425-438, 463-466).

ELIADE, M., *God, Goddesses, and Mythos of creation: a thematic source book of the history of religion*, New York 1974.

ELIADE, Mircea, *Az eredet bűvöletében*, Cartaphilus Kiadó, Budapest 2002.127-148

ENDREFFY ZOLTÁN, *Mi az akaratszabadság?* in *Mérleg* 2004/4, 460-465.

FABRO, Cornelio, *Le prove dell'esistenza di Dio*, Brescia 1990.

Filozófia Atlasz, szerk. P. Kunzmann, F.–P. Burkard, F. wiedemann, Atheneum Kiadó, Budapest 2007.

FISCHER, Norbert, *A filozófusok Istenkeresése*, ford. Kaposi T., Agapé, Szeged 2001.

GÖRFÖL T., *Álomvilág-e a vallás?* in. *Szív*, 2015 február, 51-54.

Jáki Szaniszló, *A tudomány és a vallás kapcsolatának ábécéje*, Kairosz 2014.

KELLER, ALBERT, *A szabadság – önmeghatározás és megkötöttség között* in *Mérleg* 2003/1, 48-70.

MCGRATH, Alister, *Az ateizmus alkonya*, Szent István Társulat, Budapest 2008.

MEZEI Balázs, *Mai vallásfilozófia*, Kairosz, Budapest 2010.

MOLNÁR Tamás, *Filozófusok Istene*, Európa, Budapest 1996.

OTTO, R. *A szent*, Osiris, Budapest 1997.

ROVIGHI, Sofia Vanni, *La filosofia e il problema di Dio*, Milano 1986.

TURAY A., NYÍRI T., BOLBERITZ P., *A filozófia*, Szent István Társulat, Budapest 1992.

VORGRIMLER, HERBERT, *Isten mint „Abszolút Titok” – a tárgyiasító Isten-szemlélet kritikája* in *Mérleg* 2005/1, 56-70.

WEISSMAHR B., *A világegyetem létrejötte: teremtés és fejlődés* in *Mérleg* 2005/2, 189-208.

WEISSMAHR B., *Az emberi lét értelme, metafizikai értekezések*, Akadémiai Kiadó, Budapest 2012.

WEISSMAHR B., *Isten léte és mivolta*, Róma 1980.

WRIGHT, Robert, *Isten evolúciója – vallások és kultúrák*, Hvg könyvek, Budapest 2010.

ARISZTOTELÉSZ: *Nikomakhoszi etika*, Magyar Helikon 1971

BĂDILIȚĂ, C.: *Socrate omul*, București 1996

BÖCKLE, F.: *Fundamentalmoral*, München 1994

BRANDENSTEIN, B.: *Etika*. Budapest 1938

CHARDIN, de T.: *Az emberi jelenség*. Washington 1968

FINANCE, J. de: *Ethique generale*, Roma 1967

FOOT, Ph.: *Natural Goodness*, Oxford 2001

GÁL, F.: *A hit ébresztése. Az ember és az erkölcs*, Budapest 1967

HILDEBRAND, D. von: *Wahre Sittlichkeit und Situationsethik*, Düsseldorf 1957

HILDEBRAND, D. von: *Christliche Ethik*, Düsseldorf 1959

HÖFFE, O.: *Einführung in die utilitaristische Ethik*, Tübingen 1992

HÖFFNER, J.: *Christliche Gesellschaftslehre*, Kevelaer 1978

<p>KANT, I.: Kritik der praktischen Vernunft, Königsberg 1788 KECSKÉS, P.: Az erkölcsi élet alapjai, Budapest 1967 KUTSCHERA, F. von: Grundlagen der Ethik, Berlin 1999 LAVELLE, L.: Traité des valeurs, Paris 1950 MARCEL, G.: La dignité humaine, Paris 1965 MILLER, D.: Principles of Social Justice, Cambridge 1999 (2001) NAGEL, T.: Das letzte Wort, Stuttgart 1999 NYÍRI, T.: Alapvető etika, Budapest 1988 PLATON: Legile, București 1995 RAHNER, K.: Schriften zur Theologie, Bd. VIII, Einsiedeln 1967 RATZINGER, J. – BENEDIKT XVI.: Jesus von Nazareth, Freiburg 2007 SCHELER, M.: Der Formalismus in der Ethik und die materielle Wertethik, Bern 1966 SISKIN, A. F.: Marxista etika. Olvasókönyv, Budapest 1964 SCHULTE, G.: Philosophie, Köln 2001 SZABÓ, F.: Az ember és a világa, Róma 1969 VRIES, J. u. LOTZ, J.B.: Philosophie im Grundriss, Würzburg 1969 WARREN, Q.: Morality and Action, Cambridge 1993.</p>		
--	--	--

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului.

<ul style="list-style-type: none"> • Conținutul disciplinei corespunde cu acela al cursului de teodicea și etica al altor universități europene și programe de studiu similare, precum și rezultatelor cercetării internaționale în domeniu • Conține repere teoretice, metodologii și proceduri ce pot fi utile studenților în demersul de inserție socială și profesională..
--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea conceptelor fundamentale, cunoștințe elementare privind omul și locul ei în natură	Media notei examenului parțial (oral) și examenului de la finele semestrului (oral)	75 %
10.5 Seminar	Cunoașterea temelor de seminar. Lucrare de seminar.	Notele testelor de la examinarea pe parcurs (25%), notițe de seminar (25%), lucrare de seminar (50%)	25 %
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea conceptelor și noțiunilor fundamentale ale teodiceii și ale eticii.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar/

28 aprilie 2020

.

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

2020

.....